РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

ЗАКОН ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА
ДА ОДЛУЧУВАМЕ ЗА СЕБЕ

Скопје, јули 2004 година

ЗАКОН ЗА
ФИНАНСИРАЊЕ НА ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1
Предмет на законот

(1) Со овој закон се уредува финансирањето на единиците на локалната самоуправа (во понатамошниот текст: општина).

(2) Финансирањето на Градот Скопје како посебна единица на локална самоуправа се уредува со овој закон и со Законот за Градот Скопје.

Член 2
Дефиниции

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следното значење:

(1) Поимот *општина* го вклучува Градот Скопје, освен ако не е поинаку утврдено со овој закон.

(2) *Сопствени извори на приходи* се: локални даноци, локални такси и локални надоместоци, приходи од сопственост на општината, самопридонес, парични казни, донации и други приходи утврдени со закон.

(3) *Буџет* е годишен план за финансирање на надлежностите на општината, кој се состои од годишна проценка на приходите по извори и на расходите по намени.

(4) *Општински буџетски корисници* се органите на општината и јавните служби основани од општината.

(5) *Локален данок* е данок за кој општината ја утврдува висината на стапката во рамки определени со закон.

(6) *Локална такса* е паричен надоместок за услугите и правата кои општинските органи ги даваат на правни и физички лица, чија висина ја утврдува општината во рамки определени со закон.

(7) *Локален надоместок* е паричен надоместок за покривање на трошоците поврзани со услуги кои општинските органи ги

даваат на правни и физички лица, чија висина ја утврдува општината во согласност со закон.

(8) *Дотација* е трансфер од Буџетот на Република Македонија и буџетите на фондовите до буџетот на општината.

(9) *Приходи од данок на додадена вредност* се дел од приходите од данок на додадена вредност што се распределуваат по општини.

(10) *Наменска дотација* е дотација наменета за финансирање на конкретна активност.

(11) *Капитална дотација* е дотација наменета за финансирање општински проекти за капитални инвестиции.

(12) *Блок дотација* е дотација наменета за финансирање на надлежностите во определена област утврдена со закон.

(13) Дотација за делегирана надлежност е трансфер на средства од буџетот на органот на државна управа до буџетот на општината што се користат за финансирање на делегирана надлежност.

(14) Приходи од сопственост на општината се приходи од право на сопственост на имот, финансиски средства и права.

(15) *Задолжување* на општините е обезбедување финансиски средства од домашни и странски извори на капитал, во рамки и под услови утврдени со закон.

II. ФИНАНСИРАЊЕ НА ОПШТИНАТА

Член 3
Извори на финансирање

Извори на финансирање на општината се: сопствени извори на приходи, дотации на средства од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите и задолжувањето.

Член 4
Сопствени извори на приходи

Сопствени извори на приходи се:

(1) Локални даноци утврдени со закон:
- данок на имот;
- данок на наследство и подарок утврден со закон;
- данок на промет на недвижности;
- други локални даноци утврдени со закон.

(2) Локални такси утврдени со закон:
- комунални такси;
- административни такси и
- други локални такси утврдени со закон.

(3) Локални надоместоци утврдени со закон:
- надомест за уредување на градежно земјиште;
- надоместоци од комунална дејност;
- надоместоци за просторни и урбанистички планови и
- други локални надоместоци утврдени со закон.

(4) Приходи од сопственост:

- приходи од закупнина;
- приходи од камати;
- приходи од продажба на имот со чија продажба не се нарушуваат јавните функции и надлежности на општините.

(5) Приходи од донации

(6) Приходи од парични казни утврдени со закон

(7) Приходи од самопридонес

(8) Други приходи утврдени со закон.

Член 5
Приходи од персонален данок на доход

(1) Општините остваруваат приходи од персонален данок од доход наплатени во тековната година.

(2) Приходите од персонален данок на доход наплатени во тековната година се распоредуваат по општини и тоа:

- 3,0% од персоналниот данок на доход на лични примања од плати од физички лица наплатен во општината во која се пријавени со постојано живеалиште и престојувалиште.

- 100% од персоналниот данок на доход од физички лица кои се занимаваат со занаетчиска дејност, регистрирани согласно со

Законот за занаетчиска дејност, на чие подрачје се регистрирани за вршење на дејност.

Член 6
Приходи од донации

(1) Донациите во финансиски средства претставуваат приход на буџетот на општината.

(2)Донациите во ствари се евидентираат во имотот на општината.

(3) Намената и начинот на користење на донациите се регулираат со договор меѓу донаторот и градоначалникот, за што претходно согласност дава Советот на општината.

Член 7
Приходи од самопридонес

(1) За задоволување на определени потреби на граѓаните, општината може да воведе самопридонес преку референдум.

(2)Со одлука на Советот на општината се уредува намената, областа, времето за кое се воведува самопридонесот, вкупниот износ на средствата кои се собираат, обврзниците на самопридонесот, лицата кои се ослободуваат од плаќање на самопридонес, висината на самопридонесот (основицата и стапката), начинот на пресметување, вршењето на надзорот од граѓаните над наменското користење на средствата и други прашања.

Член 8
Дотации од Буџетот на Република Македонија
и од буџетите на фондовите

(1) Со дотации од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите се обезбедуваат дополнителни приходи во буџетот на општината за финансирање на нејзините надлежности определени со закон.

(2) Од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите се распределуваат следните видови на дотации:

- приходи од данок на додадена вредност;
- наменска дотација;
- капитална дотација;
- блок дотација и
- дотација за делегирана надлежност.

(3) Видот, износот и распределбата на дотациите по општини се составен дел на Буџетот на Република Македонија и на буџетите на фондовите.

(4) Надлежните министерства и фондовите најдоцна до 30 април во тековната година, ги објавуваат утврдените критериуми, процедури и рокови за распределба на наменски и капитални дотации.

Член 9
Приходи од данок на додадена вредност

(1) Приходите од данок на додадена вредност се дотација за финансирање на надлежностите на општината утврдени со закон.

(2) Приходите од данок на додадена вредност се обезбедуваат во висина од:

- 3,0% од вкупно наплатениот данок на додадена вредност остварен во претходната фискална година.

(3) Распределбата на приходите од данок на додадена вредност се врши најмалку 50% според критериумот по жител и други критериуми утврдени со Уредбата за методологија за распределба на приходите од данок на додадена вредност што ја донесува Владата на Република Македонија. Владата на Република Македонија ја донесува Уредбата на предлог на министерот за финансии со претходна согласност на Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините најдоцна до 30 јуни во тековната година за наредната година.

(4) Со Уредбата од став 3 на овој член за Градот Скопје се утврдуваат посебни критериуми со кои се коригираат значителните разлики на Градот Скопје во однос на општините во Република македонија.

(5) За користењето на приходите од данок на додадена вредност општината одлучува самостојно.

Член 10
Наменска дотација

(1) Наменската дотација се користи за финансирање на конкретна активност.

(2) Надлежните министерства и фондовите му предлагаат на Министерството за финансии распределба на наменските дотации по општини, по проект и институција и/или програми со буџетската пресметка за следната буџетска година.

(3) Надлежните министерства и фондовите го следат користењето на наменската дотација.

(4) При констатирање на неправилности во користењето на дотацијата, надлежните министерства и фондовите ја запираат исплатата на средствата и за тоа го известуваат Министерството за финансии.

Член 11
Капитална дотација

(1) Капиталната дотација врз основа на програма утврдена од Владата на Република Македонија, се користи за финансирање на инвестициони проекти.

(2) Надлежните министерства и фондовите при распределбата на капиталните дотации приоритет даваат на проектите со целосно обезбедени финансиски средства.

(3) Надлежните министерства и фондовите го следат користењето на капиталната дотација

(4) При констатирање на неправилности во користењето на дотацијата, надлежните министерства и фондови ја запираат исплатата на средствата и за тоа го известуваат Министерството за финансии.

(5) Кај општините кај кои ќе се констатира ненаменско трошење на средствата, може да се стопира финансирањето на капитални инвестиции.

Член 12
Блок дотација

(1) Блок дотацијата се користи за финансирање на надлежности утврдени во член 22 точки 5, 7, 8 и 9 од Законот за локална самоуправа, преку конкретни програми.

(2) Надлежните министерства и фондовите изготвуваат методологија за утврдување на критериумите за распределба на блок дотациите која се базира на формула со користење на соодветни показатели на потребите за секоја програма. Владата на Република Македонија донесува Уредба за методологијата за утврдување на критериуми за распределба на блок дотациите на предлог на надлежното министерство по претходна согласност на Министерството за финансии и Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините.

(3) Висината на блок дотацијата не може да биде помала од износот на средствата од Буџетот на Република Македонија кои се користат за таа намена за таа област во претходната година од годината во која се пренесува соодветната надлежност.

(4) Блок дотацијата се искажува на соодветни позиции кај буџетските корисници во Буџетот на Република Македонија и во буџетите на фондовите.

Член 13
Дотација за делегирана надлежност

(1) Дотацијата за делегирана надлежност се користи за финансирање на делегираната надлежност од орган на државната управа на градоначалникот на општината.

(2) Средствата за делегираната надлежност се обезбедуваат од утврдениот износ за надлежниот орган на државната управа во Буџетот на Република Македонија.

(3)Дотацијата за делегираната надлежност се трансферира на начин кој овозможува навремено извршување на делегираните работи.

(4)Министерот кој раководи со органот на државната управа и градоначалникот на општината склучуваат договор за регулирање на меѓусебните односи сврзани со дотацијата за делегирана надлежност .

(5) Доколку градоначалникот на општината не ја изврши делегираната надлежност, средствата примени за финансирање на делегираната надлежност е должен да ги врати во Буџетот на Република Македонија, во рок од 30 дена од денот на кој требало да отпочне со вршење на делегираната надлежност од став 1 на овој член, согласно со договорот од став 4 на овој член, освен ако постоеле објективни пречки.

(6) Органот на државна управа го известува Министерството за финансии за склучените договори за делегирана надлежност.

Член 14
Рокови за известување на општините

Министерот за финансии, најдоцна до 30 септември во тековната година, со буџетски циркулар ја известува секоја општина одделно за видот и висината на дотациите за наредната буџетска година.

Член 15
Комисија за следење на развојот на системот за финансирање на општините

(1) Владата на Република Македонија формира Комисија за следење на развојот на системот за финансирање на општините.

(2) Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините ги има следните надлежности:

- ја следи примената на критериумите за распределба на дотациите;
- предлага мерки за подобрување на системот на дотации;
- дава препораки за надминување на констатирани недостатоци при распределбата на дотациите;
- ја следи транспарентноста на процедурите и нивна доследна реализација при распределбата на средставата од дотациите;
- изготвува полугодишни и годишни извештаи за развојот на системот за финансирање на општините во кои утврдува предлози за подобрување на системот;
- го следи наменското користење на дотациите
- дава претходна согласност на Уредбата за методологија за распределба на приходите од данок на додадена вредност и на Уредбата за методологија за утврдување на критериуми за распределба на блок дотациите.

(3) Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините ја сочинуваат претставници од:

- Министерството за локална самоуправа, еден член;
- Министерството за финансии, еден член;
- Министерството за образование и наука, еден член
- Министерството за труд и социјална политика, еден член и
- Здружението на општините на Република Македонија, пет члена.

(4) Комисијата за за следење на развојот на системот за финансирање на општините од своите членови избира претседател на Комисијата, на првата конститутивна седница.

(5)Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините има пристап до потребните податоци согласно со закон.

(6) Извештаите од став 2, алинеја 5 од овој член, кои ги подготвува Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините, се поднесуваат до Владата на Република Македонија, која ја известува јавноста за нивната содржина.

III. УТВРДУВАЊЕ И НАПЛАТА НА ПРИХОДИТЕ НА ОПШТИНИТЕ

Член 16
Утврдување и наплата на сопствените приходи

(1) Работите на утврдување и наплата на сопствените приходи на општините утврдени со закон ги врши општинската администрација.

(2) За вршење на работите од став 1 на овој член општината може да склучи договор со друга општина или со Управата за јавни приходи.

Член 17
Трансфер на дотациите од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите

(1) Дотациите од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите се трансферираат согласно со прописите за трезорско работење.

(2) Трансферот на приходите од данок на додадена вредност и блок дотациите од Буџетот на Република Македонија до буџетот на општината се врши во најмалку 12 рати.

(3) Дотациите од став 1 на овој член се трансферират најдоцна до последниот работен ден во месецот за претходниот месец, освен последната рата, која се трансферира најдоцна до 15 декември во тековната буџетска година

IV. ЗАДОЛЖУВАЊЕ

Член 18
Задолжување

(1) Општината може да се задолжува во земјата и странство според услови утврдени со овој и со друг закон.

(2) Општината може да се задолжува во странство само по претходна согласност на Владата на Република Македонија, утврдена врз основа на мислење на Министерството за финансии.

(3) Задолжувањто на општината е во домашна валута, освен за заемите од странство.

(4) Сите достасани обврски кон добавувачите кои надминуваат 90 календарски дена се сметаат за задолжување.

(5) Општината не може да даде под хипотека имот на општината кој служи за вршење на дејностите од јавен интерес утврдени со закон.

Член 19
Краткорочно задолжување

(1) Општината може да се задолжува краткорочно во земјата, со заем што ќе се отплати до крајот на тековната фискална година.

(2) Краткорочното задолжување се користи за покривање на привремен недостиг на готовински средства во општината, но не и за плаќање на казни и казнени камати.

(3) Вкупниот износ на краткорочното задолжување во текот на фискалната година не може да надмине 20% од реализираните вкупни приходи на тековно-оперативниот буџет на општината во претходната фискална година.

Член 20
Долгорочно задолжување

(1) Општината може долгорочно да се задолжува за финансирање на капитални средства и инвестиции само ако отплатата на долгот се врши во еднакви или опаѓачки ануитети.

(2) Советот на општината го одобрува долгорочното задолжување, по претходно одржана јавна расправа во општината. На јавната расправа се опишува проектот и се објаснуваат условите за негово финансирање.

(3) Одлуката за долгорочно задолжување на Советот на општината важи само доколку договорот за задолжување се склучи во фискална година во која таа е донесена.

(4) Вкупниот износ на годишното отплаќање на долгот за долгорорчното задолжување не може да надмине 15 % од вкупните приходи на тековно-оперативниот буџет на општината во претходната фискална година.

(5) Вкупниот износ на недостасаниот долгорочен долг на општината вклучувајќи ги и сите издадени гаранции не може да го надмине износот на вкупните приходи на тековно-оперативниот буџет на општината во претходната година.

(6)Општината, во рок од 10 работни дена од денот на неговото потпишување, до Министерството за финансии го доставува договорот за заем и амортизационен план.

(7)Општината го известува Министерството за финансиси за секоја исплата на рата во врска со долгот во рок од 10 работни дена.

Член 21

Издавање гаранции

(1)Владата на Република Македонија може да гарантира за обврски по долгорочни заеми на општината, вклучувајќи ги и јавните служби што ги основала општината, само во случај кога обврската е преземена со закон.

(2)Општината може со одлука на советот да гарантира и да презема обврски кои произлегуваат од долгорочни заеми на јавните претпријатија основани од општината.

V. БУЏЕТ НА ОПШТИНАТА

Член 22
Буџет на општината

(1) Буџетот на општината се изготвува, донесува и извршува во согласност со Законот за буџетите, ако со овој закон поинаку не е уредено.

(2) Расходите се извршуваат во согласност со прописите за нивно извршување, а во рамките и намените утврдени во буџетот.

Член 23
Содржина на буџетот

(1) Буџетот на општината се состои од општ и од посебен дел.

(2) Општиот дел содржи:

- консолидиран биланс на приходи и расходи;
- функционална класификација на расходите;
- биланс на тековно-оперативни приходи и расходи;
- биланс на капитални приходи и расходи.

(3) Во посебниот дел на буџетот се прикажани расходите според класификацијата на расходите што ја пропишува министерот за финансии, групирани според корисници и програми.

(4) Посебниот дел на буџетот содржи и анекси кои се однесуваат на:

- финансиски планови (биланс на приходи и расходи) на јавните служби основани од општината кои целосно или делумно се финансираат од буџетот на општината;
- образложение на буџетот.

(5) Со донесувањето на буџетот, советот на општината донесува одлука за извршување на буџетот.

Член 24
Биланс на тековно-оперативни приходи и расходи

(1) Тековно - оперативни приходи на буџетот на општината се сите приходи освен дотациите од Буџетот на Република Македонија и буџетите

на фондовите наменети за финансирање на капитални инвестиции, средствата од самопридонес и средствата обезбедени преку заеми.

(2) Тековно - оперативни расходи на буџетот на општината се сите расходи и отплатата на каматата по основ на долгорочното задолжување, освен капиталните расходи.

Член 25
Биланс на капиталните приходи и расходи

(1) Капитални приходи на буџетот на општината се дотациите од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите за финансирање на капитални инвестиции, средствата од самопридонес, од донации и од други извори на приходи.

(2) Капитални расходи на буџетот на општината се расходите за капитални инвестиции и капитални трансфери.

Член 26
Наменско користење

Средствата од буџетот на општината може да се користат само за намените и во износите утврдени во буџетот.

Член 27
Буџетски процес

(1) Министерот за финансии најдоцна до 30 септември во тековната година изготвува буџетски циркулар за наредната година.

(2) Со буџетскиот циркулар општините се известуваат за основните макроекономски индикатори, главните насоки за изготвување на општинскиот буџет, дотациите за општината што ќе се трансферираат од Буџетот на Република Македонија, од буџетите на фондовите, како и од приходите од други извори.

(3) Во буџетскиот циркулар се утврдува формата и содржината на буџетот на општината.

(4) Роковите за планирање на општинскиот буџет се регулираат со буџетски календар донесен од Советот на општината.

(5) Со буџетскиот календар се утврдуваат роковите во кои:

- градоначалникот до општинските буџетски корисници ги доставува главните насоки за изготвување на финансиските планови;

- општинските буџетски корисници ги доставуваат своите финансиски планови до градоначалникот и
- градоначалникот го доставува предлог- буџетот до Советот на општината.

Член 28
Донесување на буџетот

(1) Советот на општината го донесува буџетот за наредната година најдоцна до 31 декември во тековната година.

(2) Доколку Советот на општината не го донесе буџетот на општината до 31 декември во тековната година, е должен да донесе одлука за времено финансирање и финансиски план за нејзино спроведување за период од 1 јануари до 31 март за тековната година.

(3) Градоначалникот одобрува исплата на средства од буџетот според трошоците во претходната фискална година, за секој месец, по позиции, во периодот на временото финансирање, но најмногу до една дванаестина од извршените трошоци во претходната година.

(4) Финансискиот план за спроведување на временото финансирање на општината е составен дел на буџетот за тековната година.

Член 29
Ребаланс на буџетот

(1) Доколку во текот на фискалната година приходите и расходите не се остварат како што е планирано во буџетот на општината, градоначалникот му предлага на Советот измени и дополнувања на буџетот (ребаланс) во годината, во согласност со закон.

(2) Ребаланс на буџетот на општината се донесува во постапка според која се донесува буџетот на општината.

Член 30
Извршување на буџетот

(1) За извршување на буџетот на општината е одговорен градоначалникот на општината.

(2) Потписник на сметката на буџетот на општината е градоначалникот на општината или во негово отсуство, од него две овластени лица вработени во општинската администрација.

(3) Општината не може да изврши плаќање доколку одговорниот сметководител претходно писмено не потврди дека расходот е одобрен во буџетот и дека се обезбедени потребните средства.

Член 31
Буџетска резерва

(1) Во буџетот на општината може да се планира буџетска резерва за финансирање на непланирани или помалку планирани расходи во износ не поголем од 3% од буџетот.

(2) Употребата на буџетската резерва ја одобрува градоначалникот на општината.

Член 32
Периодични финансиски извештаи

(1) Општинските буџетски корисници во рок од 15 дена по истекот на месецот за кој се однесува до градоначалникот доставуваат месечни извештаи со образложение за извршувањето на нивните финансиски планови.

(2) Градоначалникот доставува до Министерството за финансии и до Советот на општината квартални извештаи со образложение за извршување на буџетот во рок од еден месец по завршување на кварталот.

(3) Министерот за финансии ја пропишува формата и содржината на извештаите.

(4) По усвојувањето на извештаите од став 2 на овој член, за содржината на извештаите градоначалникот ја известува јавноста. Доколку извештаите не бидат усвоени претседателот на Советот јавно ги објавува причините за неусвојување на истите.

VI. ГОДИШНА СМЕТКА НА БУЏЕТОТ НА ОПШТИНАТА

Член 33
Донесување на годишна сметка

(1) По истекот на фискалната година, Советот на општината донесува годишна сметка на буџетот на општината.

(2) Годишната сметка ги содржи сите елементи што ги содржи буџетот на општината искажани како планирани и остварени приходи и расходи за сите општински буџетски корисници.

(3) Градоначалникот ја доставува годишната сметка за донесување до Советот на општината, најдоцна до 28 февруари во наредната година.

(4) Советот ја донесува годишната сметка најдоцна до 15 март во тековнатата година, за претходната година и ја доставува до Министертвото за финансии најдоцна до 31 март во тековната година.

(5) По донесувањето на годишната сметка градоначалникот за нејзината содржина ја информира јавноста.

Член 34
Годишен извештај

(1) Советот на општината усвојува годишен извештај.

(2) Составен дел на годишниот извештај се:

- годишната сметка;
- извештај за средствата, побарувањата , обврските и изворите на средства и нивната вредност;
- извештај за реализацијата на инвестиционите програми, наменските, капиталните и блок дотации и дотациите за делегирани надлежности;
- извештај од одговорниот сметководител со кој ја потврдува точноста и веродостојноста на годишната сметка.

VII. СМЕТКОВОДСТВЕНА ЕВИДЕНЦИЈА, КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА

Член 35
Водење на сметководство

(1) Општината и јавните служби основани од општината водат сметководствена евиденција согласно со Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници, доколку со овој закон не е поинаку уредено.

(2) Градоначалникот и одговорниот сметководител се одговорни за примената на одредбите од Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници.

Член 36
Одговорен сметководител

(1) Градоначалникот на општината одредува одговорен сметководител, кој има завршено економски факултет и најмалку 5 години работно искуство во областа на финансиите.

Член 37
Внатрешна ревизија

(1) Општината воспоставува систем и процедури за внатрешна ревизија согласно со меѓународните стандарди за професионално работење на внатрешната ревизија прифатени од Министерството за финансии.

(2) Советот на општината ги назначува внатрешните ревизори на предлог на градоначалникот.

(3) Внатрешниот ревизор треба да има завршено економски или правен факултет и најмалку 2 години работно искуство во областа на финансиите.

(4) Внатрешниот ревизор е независен и е одговорен пред градоначалникот и пред Советот.

(5) Извештаите на внатрешната ревизија им се доставуваат на градоначалникот и на Советот на општината.

(6) За вршење на работите на внатрешната ревизија општините може да склучат договор со друга општина.

Член 38
Надворешна ревизија

Државниот завод за ревизија врши редовни годишни ревизии на сите финансиски извештаи на општината, во согласност со Законот за државна ревизија.

VIII. ФИНАНСИСКА НЕСТАБИЛНОСТ НА ОПШТИНАТА

Член 39
Финансиска нестабилност

(1) Финансиска нестабилност на општината настанува доколку:

- главниот државен ревизор констатира значителни неправилности во финансиското работење на општината;

- општината не го плати утврдениот долг во рок од 90 дена од датумот на достасување;
- сметката на општината е континуирано блокирана во период од 30 календарски дена или 45 дена со прекини во рамките на 60 календарски дена и
- општината ги надмине максималните ограничувања за здолжување во согласност со овој закон.

(2) За настанатата финансиска нестабилност од став 1 на овој член, градоначалникот, односно претседателот на Советот на општината го известува министерот за финансии во рок од пет работни дена од нејзиното настанување.

Член 40
Комисија за надминување на финансиската нестабилност на општината

(1) Министерот за финансии во рок од 15 дена по добивањето на известувањето од став 2 на член 39 на овој закон или од датумот од кој на кој и да било начин, дознал за постоење на еден од случаите од став 1 на член 39 на овој закон, ќе донесе решение за започнување на посебна постапка за надминување на финансиската нестабилност на општината (во натамошниот текст: посебна постапка) и ќе формира Комисија за надминување на финансиската нестабилност на општината.

(2) Доколку министерот за финансии оцени дека нема основ за започнување на посебната постапка согласно со член 39 став 1 на овој закон, за истото го известува градоначалникот и Советот на општината.

(3) Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината ја сочинуваат претставници од:

- Министерството за финансии, еден член;
- Министерството за локална самоуправа,еден член;
- Државниот завод за ревизија, еден член:
- Советот на општината, еден член и
- Градоначалникот на општината.

(4) Право на одлучување имаат претставниците од Министерството за финансии, Министерството за локална самоуправа и Државниот завод за ревизија. Одлуките се донесуваат со мнозинство на гласови.

(5) Претседател на Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината е претставникот од Министерството за финансии.

(6) Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината има за задача да изготви предлог - мерки за разрешување на финансиската нестабилност и да го следи извршувањето.

(7) Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината има пристап до сите потребни информации, документацијата и извештаите потребни за извршување на задачите.

Член 41
Мерки и активности за надминување на финансиската нестабилност на општината

(1) Од датумот на започнување на постапката за надминување на финансиската нестабилност, општината не може да:

- донесува одлуки со кои може да се зголемуваат финансиските обврски;
- основа јавни служби (јавни претпријатија и установи);
- врши плаќања за обврски што не се во согласност со планот за разрешување на финансиската нестабилност на општината.

(2) Од датумот на основање, Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината го следи финансиското работење на општината и неговата усогласеност со законските обврските и одговорности.

(3) Во рок од 15 работни дена од основање на Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината, градоначалникот подготвува изменување и дополнување на буџетот (во натамошен текст: ребаланс) во насока на надминување на финансиската нестабилност на општината кој по одобрување од Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината се доставува до Советот на општината на усвојување.

(4) Доколку Советот на општината не го усвои ребалансот од став 3 на овој член, градоначалникот истиот го доставува на мислење до Министерството за финансии.

(5) Министерството за финансии изготвува мислење по однос на ребалансот и доколку има забелешки градоначалникот е должен истите да ги вгради во ребалансот и да го достави на Советот на повторно разгледување и усвојување.

(6) Доколку финансиската нестабилност не се надмине во тековната фискална година, за наредната фискална година градоначалникот е должен да предложи буџет кој ги содржи основните елементи за надминување на финансиската нестабилност утврдени со ребалансот од ставовите 3, 4 и 5 од овој член.

Член 42
План за спроведување на мерките и активностите за надминување на финансиската нестабилност на општината

(1) Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината во рок од 15 дена од влегувањето во сила на ребалансот подготвува План на мерки и активности за надминување на финансиската нестабилност на општината кој го доставува до градоначалникот на општината (во натамошен текст: план).

(2) Градоначалникот на општината во рок од 7 работни дена по добивањето на Планот истиот го доставува на усвојување до Советот на општината. Советот е должен Планот да го усвои во рок од 7 работни дена.

(3) Спроведувањето на Планот од став 1 од овој член е задолжително за општината.

Член 43
Известување за извршување на Планот

(1) Градоначалникот на општината најмалку еднаш месечно или по барање на Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината доставува детален извештај за реализација на мерките и активностите содржани во Планот.

(2) Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината изготвува месечни извештаи за своето работење кои ги доставува до министерот за финансии.

(3) Кога Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината ќе оцени дека се надминати причините што довеле до финансиската нестабилност на општината, веднаш писмено го известува министерот за финансии и му предлага да донесе решение за престанок на работа на Комисијата за надминување на финансиската нестабилност на општината.

IX. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ФИСКАЛНАТА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА

Член 44
Општи начела

(1) Фискалната децентрализација според овој закон се спроведува во фази и подразбира воспоставување на механизам за финансирање на општините кој е транспарентен и заснован на објективни критериуми и мерила.

(2) Трансферите од Буџетот на Република Македонија и буџетите на фондовите се реализираат истовремено со трансферот на надлежностите на општините согласно со Законот за локална самоуправа и другите закони од соодветните области.

(3) Фазниот пристап на фискалната децентрализација согласно со овој закон се заснова на следните начела:

- постепено пренесување на надлежностите во согласност со капацитетот на општините за преземање на овие надлежности;
- правично и соодветно обезбедување на средствата за ефикасно и непречено извршување на пренесените надлежности и
- намалување на средствата во Буџетот на Република Македонија и фондовите за функциите што ќе се пренесат во надлежност на општините.

Член 45
Трансфер на средства во првата фаза од децентрализацијата

(1) Во првата фаза пренесувањето на средствата на општините ќе започне од 1-ви јануари 2005 година.

(2) Трансфер на дотациите од Буџетот на Република Македонија ќе се врши на следниов начин:

- Владата на Република Македонија на предлог на Министерот за финансии до 15-ти септември 2004 година ќе донесе Уредба за методологија за распределба на приходите од данок на додадена вредност по општини за 2005 година и Министерството за финансии со буџетскиот циркулар ќе ги извести општините за износите на приходите од данок на додадена вредост планирани во Буџетот на Република Македонија.

- Владата на Република Македонија на предлог на надлежните министерства до 15-ти септември 2004 година ќе донесе Уредба за методологија за распределба на капиталните и наменските дотациите без средствата наменети за плати и Министерството за финансии со буџетскиот циркулар ќе ги извести општините за планираните износи на овие дотации.

- Општините до 31-ви декември 2004 година ќе започнат со спроведување на планот за решавање на заостанатите обврски кои произлегуваат од долгови кон изведувачите и другите доверители за обврски настанати заклучно со 31-ви декември 2001 година. Активностите за решавање на заостанатите обврски ќе ги координира Министерството за финансии.

- Најмалку 90% од вкупниот број општини во кои живее најмалку 90% од населението во Република Македонија:

а) во рамките на општинската администрација да имаат најмалку 2 вработени кои се квалификувани да работат во областа на финансиското управување, подготвувањето на буџетот, неговото извршување, сметководството и финансиските извештаи;

б) во рамките на општинската администрација да имаат најмалку 3 вработени кои се квалификувани да работат на утврдување и наплата на даноци.

(3) Владата на Република Македонија ќе формира Комисија која оценува дали се исполнети условите од став 2 на овој член.

Член 46
Трансфер на средства во втората фаза од децентрализацијата

(1) Блок дотациите во јавните установи што вршат работи согласно со надлежностите од член 22 точки 5, 7, 8 и 9 од Законот за локална самоуправа, се пренесуваат од Буџетот на Република Македонија на определена општина кога:

- ги исполнила условите од првата фаза;

- има соодветен кадровски капацитет за финансиско управување;

- покажува добри финансиски резултати во работењето во период од најмалку 24 месеци;

- за добрите резултати од работењето навремено и правилно го известува Министерството за финансии и тоа е потврдено од Министерството за финансии и

- нема заостанати ненамирени обврски кон добавувачи или кон кои било други доверители кои ги надминуваат условите на плаќање што се вообичаени.

(2) Владата на Република Македонија формира Комисија која оценува дали се исполнети сите услови од став 1 на овој член.

(3) Блок дотациите од став 1 од овој член се доделуваат на општините кои ќе ги исполнат условите, по претходно писмено барање поднесено до надлежното министерство и до Министерството за финансии.

X. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 47
Прекршоци

Одговорното, односно раководното лице на општината ќе се казни за прекршок со парична казна од 30.000 денари до 50.000 денари ако:

1. општината се задолжи во странство без претходна согласност на Владата на Република Македонија (член 18 став 2);
2. општината даде под хипотека имот на општината кој служи за вршење на дејностите од јавен интерес утврдени со закон;
3. општината ги користи средствата од краткорочниот заем за плаќање на казни и казнени камати (член 19 став 2);
4. општината го надмине ограничувањето од 20% од реализираните вкупни приходи на тековно-оперативниот буџет на општината во претходната фискална година по основ на вкупно краткорочно задолжување во текот на фискалната година;
5. ако отплатата на долгорочниот заем не се врши во еднакви или опаѓачки ануитети;
6. општината го надмине ограничувањето од 15% од вкупните приходи на тековно-оперативниот буџет на општината во претходната фискална година за вкупната годишна отплата на долгорочниот заем;
7. општината не се придржува на условите за висината на вкупниот недостасан долгорочен долг (член 20 став 5);
8. не го достави договорот за заем и амортизационен план во рок од 10 работни дена до Министерството за финансии;
9. не го извести Министерството за финансии за секоја исплатена рата во рок од 10 работни дена;
10. неточно ги прикаже вкупните расходи и не ги користи за намените одредени со буџетот (член 22 став 2);
11. не ги користи средствата за утврдените намени и презема обврски над износите на трошоците утврдени со годишниот буџетски документ (член 26);
12. не се придржува на роковите за подготвување, предлагање и доставување на донесување на буџетот (член 27);
13. не се придржува на рокот за донесување на буџетот (член 28);
14. не се предложи на Советот на општината усогласување на приходите и расходите со одлука за измена и дополнување на буџетот (член 29);
15. не се одобри употребата на буџетската резерва (член 31 став 2);
16. не се придржува на роковите за подготвување и доставување на периодичните финансиски извештаи (член 32);
17. не се придржува на роковите за донесување и доставување на годишната сметка (член 33, ставови 3 и 4);
18. одреди одговорен сметководител кој не ги исполнува утврдените услови (член 36);

19. се назначат внатрешни ревизори од друг орган освен утврдениот со закон и/или кои не ги исполнуваат утврдените услови (член 37 ставови 2 и 3);
20. не се извести министерот за финансии во утврдените рокови (член 39 став 2);
21. општината не ги подготви и донесе актите во согласност со утврдените процедури и рокови (член 41 ставови 3, 4, 5 и 6);
22. општината не се придржува на утврдените процедури и рокови (42 став 2);
23. општината не се придржува на утврдените рокови за подготвување на план на мерки и активности за надминување на финансиската нестабилност (член 43 став 1).

XI . ПРЕОДНИ ОДРЕДБИ

Член 48
Преземање на вработените и на имотот на подрачните единици на Министерството за финансии

(1) Општината сметано од 1.1.2005 година, презема дел од вработените од Министерството за финансии - одделение за финансиски и заеднички работи кои извршуваат работи на сметководство и финансиско управување.

(2) Просториите, опремата и средствата за работа на одделението за финансиски и заеднички работи се преземаат согласно со бројот на преземените работници.

(3) Архивата и документацијата што се однесуваат на надлежностите што се пренесуваат од одделението за финансиски и заеднички работи на Министерството за финансии, се преземаат согласно со закон и со друг пропис.

Член 49
Преземање на дел на работите на Министерството за финансии - Управа за јавни приходи

(1) Општината, сметано од 1.1.2005 година, ги презема вработените од Министерството за финансии - Управа за јавни приходи од регионалните дирекции и даночни одделенија кои ги извршуваат тие работи.

(2) Просториите, опремата и средствата за работа од регионалните дирекции и даночни одделенија на Министерството за финансии - Управа за јавни приходи се преземаат согласно со бројот на преземените работници.

(3) Архивата и документацијата од регионалните дирекции и даночни одделенија на Министерството за финансии - Управа за јавни приходи се преземаат согласно со закон и со друг пропис.

Член 50
Задолжувања на општината

(1) Општината може да се задолжува долгорочно во земјата во согласност со одредбите на овој закон и да дава гаранции за јавните претпријатија кои се основани од општината, откако Министерството за финансии утврди дека општината :

- во период од најмалку 24 месеци, од денот на примената на овој закон, редовно доставува позитивно оценети финансиски извештаи ; и
- во период од две години, од денот на примената на овој закон, нема ненамирени обврски кон доверители.

(2)Министерството за финансии може по исклучок да даде согласнот за финансирање на капитални инвестиции, пред роковите утврдени во став 1 од овој член, доколку средствата се обезбедуваат од меѓународна финансиска институција и за тоа согласност даде Владата на Република Македонија.

Член 51
Општински фондови

(1)Со денот на примената на овој закон се укинуваат општинските фондови кои имаат статус на правни лица.

(2)До денот на примената на овој закон општинските фондови од став 1 на овој член се должни да ги затворат сметките отворени во деловните банки.

(3)Вработените, имотот, опремата, средствата за работа, архивата и документацијата се преземаат од новоформиранта општина.

(4)Ненаплатените побарувања и ненамирените обврски на општинските фондови се преземаат во буџетот на општината.

XII. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 52

Одредбите од членовите 22, 27, 28 , 44, 45 и 46 од овој закон ќе се применуваат со денот на влегување во сила на истиот.

Член 53

Одредбите од членот 37 ќе отпочнат со примена една година по влегување во сила на Законот за внатрешна ревизија во јавниот сектор.

Член 54

Со денот на отпочнување на примената на овој закон престануваат да важат членовите 4-ѓ, 4-е, 4-ж, 4-з, 5, 6, 6-а, 8, 19 и 46-а од Законот за буџетите ("Службен весник на Р.М. бр.79/93, 3/94, 71/96, 46/00, 11/01,93/01, 46/02 и 24/03).

Член 55

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јануари 2005 година.